

prof. dr hab. Adam Zając
Akademia Wychowania Fizycznego
im. J. Kukuczki w Katowicach
Katedra Teorii i Praktyki Sportu

Katowice, dn. 12.12.2022

RECENZJA

Dorobku naukowego oraz innych osiągnięć dydaktyczno-organizacyjnych

Dr Karola Gryko, z uwzględnieniem cyklu publikacji jednotematycznych pod wspólnym tytułem „*Techniczne, motoryczne oraz biologiczne uwarunkowania mistrzostwa sportowego w koszykówce*”, w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medycznej i nauki o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

Ogólna charakterystyka Kandydata

Karol Gryko (1983) – doktor nauk o kulturze fizycznej (2015), absolwent jednolitych studiów magisterskich (2007) oraz doktoranckich (2010) Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Nauczyciel dyplomowany (2016). Ukończył podyplomowe studia Menedżerskie Organizacji i Zarządzania w Kulturze Fizycznej (2008), a także z zakresu Organizacji i Zarządzania Oświatą (2016). Trzykrotny stypendysta Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia w nauce. Trener z licencją A (I klasa) w koszykówce, instruktor piłki ręcznej, narciarstwa zjazdowego, pływania i gimnastyki sportowej. Absolwent I edycji Szkoły Trenerów PZKosz. Wieloletni trener grup młodzieżowych w Miejskim Klubie Sportowym Polonia Warszawa. Asystent w Reprezentacji Polski U18 podczas Mistrzostw Europy na Lotwie i Litwie (2012). Trener Kadry Mazowsza (2013/2014). Absolwent elitarniej Szkoły Trenerów Polskiego Związku Koszykówki. Uczestnik wielu międzynarodowych szkoleń, staży oraz klinik trenerskich. Posiada doświadczenie w zarządzaniu klubami sportowymi. Organizator wielu wydarzeń sportowych, w tym o mistrzostwo Polski. Członek Międzynarodowej Rady Kształcenia Trenerów (ICCE) oraz Polskiego Towarzystwa Antropologicznego (PTA). Dotychczas wyszkolił 20 trenerów koszykówki, którzy obecnie pracują w klubach sportowych na różnym poziomie współzawodnictwa sportowego. Autor kilkudziesięciu publikacji z zakresu teorii i praktyki sportu, a także kilku programów nauczania z koszykówki. Odznaczony brązową odznaką Ministra Sportu i Turystyki za zasługi dla sportu (2022).

Ocena dorobku naukowego

Dr Karol Gryko opublikował 40 prac naukowych w tym 36 po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej. Całkowity dorobek habilitanta wynosi **IF= 33,600 oraz MNiSW = 1600 pkt**, a z wyłączeniem jednotematycznego cyklu prac **IF= 22,347 oraz MNiSW = 1135 pkt**. Liczba cytowań wg Web of Science to 93 a według bazy Scopus 123, natomiast wskaźnik H=7.

Pan dr Karol Gryko przedstawił do oceny osiągnięcie naukowe w postaci 5 prac pod wspólnym tematem „*Techniczne, motoryczne oraz biologiczne uwarunkowania mistrzostwa sportowego w koszykówce*”.

We wszystkich wskazanych publikacjach naukowych był pierwszym autorem, a w jednej jedynym. W procesie przygotowywania każdego manuskryptu miał wiodący udział na wszystkich etapach jego powstawania (formułowanie hipotezy i koncepcji badań, przeprowadzenie badań, opracowanie statystyczne danych oraz interpretacja wyników, przygotowanie manuskryptu do publikacji w czasopiśmie naukowych).

Sumaryczna punktacja osiągnięcia naukowego w postaci cyklu powiązanych tematycznie publikacji wyniosła: IF = 11,25, co przekłada się na 465pkt. MNiSW. W dokumentacji zostały umieszczone oświadczenia współautorów.

Cykl publikacji wykazany, jako osiągnięcie naukowe jest spójny tematycznie, a prace te zamieszczone zostały w renomowanych periodykach naukowych takich jak: *International Journal of Performance Analysis in Sport, Journal of Human Kinetics, Scientific Reports oraz BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation*.

Przedstawiony problem, analiza literatury przedmiotowej i nakreślony tok rozumowania, pozwoliły autorowi na sformułowanie kilku wiodących celów pracy:

Dr Gryko podejmując badania był świadomy, iż zidentyfikowanie najważniejszych czynników warunkujących mistrzostwo sportowe w koszykówce jest procesem bardzo złożonym. Dlatego w pracy swojej skoncentrował się na bardzo dokładnym określeniu wymogów technicznych, motorycznych oraz somatycznych w grze ofensywnej w koszykówce. Jego badania są niezwykle oryginalne, a rzetelność ich potęguje duża grupa badanych, ich poziom sportowy oraz dobrze dobrane narzędzia pomiarowe i analityczne.

Celem głównym przedstawionego osiągnięcia naukowego było zidentyfikowanie i opisanie kluczowych czynników technicznych, motorycznych oraz biologicznych warunkujących efektywność procesu szkolenia w koszykówce. Sformułowano także kilka celów szczegółowych:

- a) Określenie wymogów mistrzostwa technicznego w kontekście szczegółowej

- struktury rzutów, podań oraz sposobów poruszania się zawodnika z piłką;
- b) Zidentyfikowanie kluczowych cech w aspekcie budowy somatycznej;
 - c) Określenie, czy zidentyfikowane cechy antropometryczne oraz status dojrzałości najbardziej przyczyniają się do predykcji osiągniętych rezultatów w poszczególnych próbach szybkości, skoczności, zwinności oraz wytrzymałości.
 - d) Rozpoznanie wymagań w zakresie potencjału motorycznego z uwzględnieniem wpływu statusu dojrzewania na rezultaty osiągnięte w próbach motorycznych oraz podstawowych parametrów budowy ciała;

Wyniki badań Kandydata mają ogromne zastosowanie aplikacyjne na etapie doboru i selekcji sportowej, procesu szkolenia oraz współzawodnictwa sportowego. Ocena efektów badań z punktu widzenia ich wartości poznawczych i aplikacyjnych pozwala sformułować wniosek, że zdobyta w drodze naukowej eksploracji wiedza wnosi do teorii i praktyki procesu szkolenia w koszykówce szereg nowych, cennych poznawczo informacji, a wyniki zrealizowanego osiągnięcia naukowego, ich wieloaspektowa analiza oraz dyskusja nad uzyskanymi efektami umożliwiają sformułowanie szeregu cennych wniosków poznawczych oraz praktycznych.

Pragnę podkreślić, iż Pan dr Karol Gryko, w tej części autoreferatu wykazał bardzo dużą dojrzałość naukową wynikającą z dobrej znajomości metodologii w naukach o kulturze fizycznej. Swoje osiągnięcie naukowego przedstawił w sposób dojrzały i zrozumiały.

Działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę

Pan Karol Gryko od początku swojej pracy zawodowej zdobytą wiedzę starał się wykorzystywać w praktyce w działalności dydaktycznej i organizacyjnej, a także popularyzując wszelkie innowacje metodyczno-szkoleniowe z obszaru kultury fizycznej. Dotyczy to zarówno okresu pracy w charakterze nauczyciela wychowania fizycznego, trenera koszykówki, jak i nauczyciela akademickiego.

Do najważniejszych osiągnięć w pracy zawodowej w oświacie należy zaliczyć uzyskanie stopnia nauczyciela dyplomowanego. W szkołach, w których uczył oraz z zawodnikami, których szkolił, odnosił liczne sukcesy krajowe oraz międzynarodowe w koszykówce.

W okresie zatrudnienia w charakterze nauczyciela wychowania fizycznego byłem również wielokrotnie odpowiedzialny za organizację Dnia Sportu, wydarzenia popularyzującego aktywność fizyczną wśród młodzieży.

Od momentu rozpoczęcia pracy, jako nauczyciel akademicki w Zakładzie Gier Sportowych na Wydziale Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie aktywnie włączył się w działalność dydaktyczną i organizacyjną. Zajęcia dydaktyczne prowadzi w zakresie profilu kształcenia praktycznego oraz ogólnoakademickiego, z przedmiotów: metodyka koszykówki, koszykówka, teoria i metodyka koszykówki, koszykówka 3x3, sport do wyboru – koszykówka, elementy dyscyplin w treningu sportowym, aktywność sportowa studentów, diagnostyka poziomu cech motorycznych. Uczestniczy także w procesie kształcenia trenerów sportu z koszykówki oraz przygotowania motorycznego na kierunku Wychowanie Fizyczne oraz Sport. Prowadzi wykłady i ćwiczenia na studiach podyplomowych Trener Przygotowania Motorycznego oraz ze studentami w ramach programu Erasmus⁺ (Theory and Methodology of Team Games, Methodology of Basketball – zajęcia w języku angielskim).

Od 2016 roku pełni funkcję promotora prac dyplomowych. Dotychczas był promotorem 48 obronionych prac dyplomowych (23 magisterskich i 25 licencjackich) studentów kierunków Wychowanie Fizyczne i Sport. Jest także promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Ruigi Cao.

Innym ważnym osiągnięciem dydaktycznym jest współautorstwo recenzowanego przewodnika do ćwiczeń z Kinantropometrii (obecnie jedyne polskojęzyczne opracowanie z tego przedmiotu), a także rozdziału w podręczniku „Multisport: Program aktywności sportowej dla dzieci klas IV-VI” [red.] Henryk Sozański i Jakub Grzegorz Adamczyk, wydane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Do najważniejszych osiągnięć popularyzujących naukę należy zaliczyć pełnienie w latach 2017 – 2019 funkcji koordynatora podczas 21 Pikniku Naukowego Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik. W tym okresie dr Gryko był współautorem programu, brał czynny udział w organizacji i realizacji warsztatów naukowych prezentowanych przez Akademię Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Ponadto dr Gryko jest członkiem Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Antropologicznego (PTA). Podczas cyklicznych spotkań PTA przeprowadził wykład zamawiany „Budowa ciała młodzieżowych reprezentacji Polski U14-20 w koszykówce”, w którym przedstawił współczesny stan wiedzy na temat somatycznych kryteriów selekcji i doboru sportu do

koszykówki.

Udział w projektach badawczych w kraju i za granicą

Ten punkt oceny dokonań Kandydata w ocenie Recenzenta jest najsłabszy. Jednak biorąc pod uwagę specyfikę obszaru badawczego dr Gryko oraz jego staże metodyczno-szkoleniowe i szeroka współpraca z PZKOSZ w zakresie szkoleniowym i organizacyjnym w pewnym stopniu kompensują te braki.

Recenzowanie prac naukowych

Habilitant został oceniony pozytywnie w zakresie recenzowania doniesień badawczych w czasopismach krajowych i zagranicznych. Wykonał 23 recenzje w znaczących periodykach naukowych, jako ekspert w zakresie kinantropometrii i gier zespołowych.

Wniosek końcowy

Dorobek naukowy dr Karola Gryko wnosi wiele elementów nowości do wiedzy z obszaru nauk o kulturze fizycznej. Uważam, że Kandydat jest bardzo dojrzałym naukowcem z gruntowną znajomością metodologii badań, a Jego prace posiadają dużą wartość aplikacyjną. Na uwagę zasługuje fakt, iż w dorobku naukowym nastąpił dynamiczny wzrost osiągnięć po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej. Niezwykle cenną cechą habilitanta jest łączenie badań naukowych z praktyką trenerską, co czyni jego osiągnięcia niezwykle cenne dla procesu szkolenia sportowego. Ponadto dr Gryko wykazał się dużymi umiejętnościami organizacyjnymi, będąc często liderem podczas prac badawczych, szkoleniowych i popularno-naukowych. Duże doświadczenie dydaktyczne, zarówno na poziomie szkolnym jak i akademickim, wieloletnia praca i sukcesy trenerskie oraz dobry warsztat badawczy i umiejętność pracy w zespołach rokurają dalszy rozwój kariery akademickiej. Wyżej wymienione osiągnięcia upoważniają mnie do poparcia wniosku o nadanie dr Karolowi Gryko stopnia doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej.

Zwracam się, zatem do Rady Nauk o Kulturze Fizycznej Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie o dalsze postępowanie w przewodzie habilitacyjnym celem

nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki medyczne i nauki o zdrowiu, dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.

Prof. dr hab. Adam Zając

